Ҳалқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2019 йил 22 июнь, № 127 (7357) Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг йигирманчи ялпи мажлиси тўғрисида

АХБОРОТ

2019 йил 21 июнь куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг йигирманчи ялпи мажлиси иш бошлади.

Унда ҳукумат аъзолари, вазирлик ва идоралар раҳбарлари, мамлакатимиз ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этдилар.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев нутқ сўзлади.

Олий Мажлис Сенатининг бугунги ялпи мажлиси барқарор миллий тараққиётимизнинг янги босқичида, жамиятимиз ҳаётининг барча соҳа ва тармоқларида кенг кўламли ва шиддатли демократик ислоҳотлар жадал олиб борилаётган масъулиятли бир пайтда бўлиб ўтмоқда, деди давлатимиз раҳбари.

Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган устувор мақсадлар халқимизнинг фидокорона меҳнати туфайли изчил амалга оширилаётгани, миллий иқтисодиёт ва ижтимоий соҳани ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётгани қайд этилди.

Президентимиз халқимизнинг ҳаёт даражаси ва турмуш сифатини янада яхшилаш, Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини юксалтириш билан боғлиқ вазифаларни бажаришда Сенатнинг роли ва таъсирини ошириш зарурлигини таъкидлади.

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС СЕНАТИНИНГ ЙИГИРМАНЧИ ЯЛПИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, муҳтарам Сенат аъзолари!

Ҳурматли ялпи мажлис қатнашчилари!

Авваламбор, бугун сиз, азизлар билан учрашиб, барчангизни соғ-саломат, яхши кайфиятда кўриб турганимдан мамнунман.

Шу имкониятдан фойдаланиб, сизларга ўзимнинг юксак ҳурматим ва самимий тилакларимни билдираман.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг бугунги ялпи мажлиси барқарор миллий тараққиётимизнинг янги босқичида, жамиятимиз ҳаётининг барча соҳа ва тармоқларида кенг кўламли ва шиддатли демократик ислоҳотлар жадал олиб борилаётган масъулиятли бир даврда бўлиб ўтмоқда.

Ҳозирги кунда кўп миллатли халқимиз мамлакатимизда қабул қилинган Ҳаракатлар стратегиясида белгилаб берилган устувор мақсад ва вазифаларни амалга ошириш йўлида баҳамжиҳат бўлиб, қатъият ва фидойилик билан меҳнат қилмоқда.

Олдимизга қўйган улкан марраларга эришиш учун давлатимиз ва жамиятимизнинг барча куч ва имкониятлари сафарбар этилмоқда. Айниқса, давлат ва жамият қурилиши тизимини такомиллаштириш, қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилиш, миллий иқтисодиётимизни ривожлантириш ва либераллаштириш, ижтимоий соҳани янада ривожлантириш, хавфсизлик, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенглик муҳитини мустаҳкамлаш, самарали ташқи сиёсат олиб боришдек устувор йўналишларга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Халқ билан доимий ва тизимли мулоқот асосида умумий сони 33 миллиондан ортиб бораётган аҳолимизнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш борасида янги қадамлар қўйилмоқда. Жумладан, иқтисодиёт соҳасида ижтимоий йўналтирилган ҳақиқий бозор муносабатларини жорий этиш, тадбиркорлик, хусусий мулк ривожига кенг йўл очиб бериш, замонавий ишлаб чиқариш корхоналари ва инфратузилмаларини ташкил этиш масалаларига биринчи даражали аҳамият берилмоқда. Янги иш ўринлари яратиш, замонавий уй-жойлар, йўл ва кўприклар, болалар боғчалари, мактаблар ва олий ўқув юртлари, шифохоналар, маданият ва санъат, спорт масканларини барпо этиш, бир сўз билан айтганда, халқимизнинг ҳаёти обод ва фаровон бўлишига эришиш, уни рози қилиш — барча бўғиндаги раҳбар ва мутасаддиларнинг фаолият мезонига айланмоқда.

Албатта, ҳаётимиздаги бундай улкан миқёсдаги иқтисодий-ижтимоий ва сиёсий-ҳуқуқий ислоҳотларни амалга оширишда миллий парламентимиз — Олий Мажлис ва унинг юқори палатаси бўлмиш Сенатнинг, сиз, ҳурматли сенаторларимизнинг фаолияти ғоят муҳим аҳамиятга эга эканини ҳаммамиз яхши биламиз.

Биз Сенат деганда, биринчи навбатда, миллий парламентимизнинг сиёсий, ҳуқуқий ва маданий салоҳиятини амалда намоён этадиган, халқ манфаатларининг чинакам ифодачиси ва ҳақиқий ҳимоячиси бўлган катта бир кучни тасаввур қиламиз.

Ёдингизда бўлса, бундан икки йил олдин, яъни 2017 йил 12 июль куни сиз, муҳтарам халқ ноиблари билан учрашиб, парламентимиз фаолиятини бугунги шиддатли даврнинг ўткир талаблари асосида янада такомиллаштириш бўйича энг муҳим вазифаларни белгилаб олган эдик.

Мен яхши эслайман, ўша учрашувда **“Парламентимиз ҳақиқий демократия мактабига айланиши, ислоҳотларнинг ташаббускори ва асосий ижрочиси бўлиши керак”**, деган фикр ўртага қўйилган эди.

Ана шу дастурий ғояни амалга ошириш учун Олий Мажлисга Мурожаатномаларимизда ҳам Ўзбекистоннинг бугунги ижтимоий-сиёсий ҳаётида миллий парламентаризмни ривожлантириш билан боғлиқ масалаларга алоҳида эътибор қаратилгани сизларга яхши маълум. Бу борада, жумладан, Олий Мажлис палаталарининг жамиятимиз ва давлатимиз ҳаётидаги ўрни ва нуфузини ошириш, уларнинг ишини самарали ташкил этиш учун зарур шароит яратиш, депутатлар ва сенаторлар фаолиятининг моддий-ташкилий таъминотини яхшилашга қаратилган муҳим чора-тадбирлар кўрилди.

Ўтган давр мобайнида Ўзбекистонда амалга оширилаётган тизимли демократик жараёнларда Сенат томонидан қонун ижодкорлиги билан бирга таъсирчан парламент назоратини олиб бориш, жойларга чиқиб, аҳолимизни қийнаётган, безовта қилаётган муаммоларни ўрганиш, уларни ҳам қонуний, ҳам амалий нуқтаи назардан ҳал қилиш юзасидан бир қатор эътиборга лойиқ ишлар амалга оширилаётганини албатта эътироф этиш лозим.

Биз ўз фаолиятимизни бошлаган дастлабки кунлардан эътиборан сиз, ҳурматли халқ вакиллари билан барча муҳим вазифаларимиз қаторида иккита энг асосий масалага алоҳида аҳамият қаратиш ҳақида келишиб олган эдик. Буларнинг **биринчиси — жамиятимизда тинчлик ва осойишталикни сақлаш** бўлса, **иккинчиси — аҳолимизнинг соғлиғини муҳофаза қилишдир.**

Ҳаммамиз тушунамиз, **тинчлик ва соғлиқ — бу ҳар бир инсон, бутун халқимиз учун ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайдиган буюк неъматдир.** Шунинг учун ҳам мана шу икки соҳада биз аҳволни тубдан ўзгартириб, ижобий натижаларга эриша олсак, бутун жамиятимиздаги вазият ва ижтимоий муҳит кескин ўзгаради, мен бунга аминман.

Шу мақсадда биз парламент аъзоларига катта ишонч билдириб, Қонунчилик палатасига — соғлиқни сақлаш соҳасида, Сенатга эса ички ишлар органлари тизимида ислоҳотларни амалга оширишда бош-қош бўлишни таклиф этган эдик.

Бугунги кунда ички ишлар органлари фаолиятини самарали ташкил этиш, жиноятчиликнинг олдини олиш, ҳуқуқбузарликлар профилактикасини йўлга қўйиш, аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, фуқаролар онгида **“Қонун — устувор, жиноятга жазо муқаррар”**, деган юридик тамойилни қарор топтириш борасида эришилаётган ютуқларда Сенат аъзоларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Айни вақтда мамлакатимизни янгилаш ва модернизация қилиш, жамиятимизнинг барча жабҳаларини эркинлаштириш, халқимизнинг ҳаёт даражаси ва турмуш сифатини янада яхшилаш, Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини юксалтириш билан боғлиқ ғоят долзарб, кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни бажаришда Сенатнинг роли ва таъсирини оширишни ҳаётнинг ўзи талаб этмоқда.

Бу ҳақда гапирганда, мен Сенат фаолиятида ўз ечимини кутиб турган бир қатор муҳим масалаларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Биринчидан, Сенатнинг қонунчилик фаолиятида, ишни тўғри ташкил қилишда талабчанлик ва жонкуярлик, ташаббускорлик ва изчиллик етишмаётганини қайд этиш лозим.

Мисол учун, 2015 — 2018 йиллар давомида юқори палата томонидан 140 та қонун маъқулланган бўлса-да, аксарият қонунларнинг маъно-мазмуни Сенатда кўриб чиқилганидан сўнг сезиларли даражада ўзгармаган.

Маълумки, қонунлар муҳокамасининг бошланғич босқичларида миллий ва ҳудудий манфаатлар нуқтаи назаридан Сенат аъзоларининг мазкур муҳокамада фаол қатнашишлари талаб этилади. Афсуски, шу мақсадда тузилган ишчи гуруҳлар фаолиятига айрим Сенат аъзоларининг юзаки ёндашиш ҳолатлари учраб туради.

Гарчи, Сенат қонунчилик ташаббуси ҳуқуқига эга бўлмаса-да, бу ҳол унинг қонунларни такомиллаштириш бўйича таклиф кўрсатишига монелик қилмайди. Тан олиш керакки, бу борада юқори палата вакиллари томонидан ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий ва маданий соҳалардаги муаммоларни чуқур таҳлил қилиб, қонунчиликни ривожлантиришга оид асосланган таклифларни киритиш масаласи, афсуски, талаб даражасида эмас.

Иккинчидан, Сенатнинг парламент назоратига оид амалдаги ваколатларидан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Ўтган 4 йил давомида Сенат томонидан атиги 10 та парламент сўрови юборилгани ҳам бунинг тасдиғидир.

Ижро ҳокимияти органлари фаолияти устидан самарали парламент назоратини амалга ошириш талаб этилаётган ҳозирги шароитда бундай ҳолат бизни албатта қониқтирмайди.

Тўғри, кейинги вақтда Сенат томонидан марказий ва маҳаллий давлат органлари раҳбарларининг ахборотини эшитиш, ҳуқуқни қўллаш амалиётини жойларга чиқиб ўрганиш юзасидан 131 та назорат-таҳлил тадбирлари ўтказилган. Аммо мазкур тадбирларнинг натижадорлиги паст бўлиб, уларнинг аксарияти фақат тадбир ўтказиш учун номига ташкил этилмоқда.

Парламент назорати доирасида аниқланган тизимли муаммоларни умумлаштириб, ижтимоий-иқтисодий, суд-ҳуқуқ ва бошқа соҳаларга оид қонунчиликни ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини такомиллаштириш бўйича аниқ, асосланган таклифларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ишлари қониқарли эмас. Айниқса, бу борада халқаро ҳуқуқ талабларини ҳамда ривожланган хорижий давлатларнинг қонунчилигини ўрганиш, уларнинг илғор юридик тажрибасини қўллаш бўйича ташаббусларни илгари суриш борасида Сенат фаолиятида ўзгариш сезилмаяпти.

Учинчидан, ҳаммамиз биламизки, Сенат — бу Олий Мажлиснинг ҳудудий вакиллик палатасидир. Бироқ Сенат фаолиятида ҳудудларнинг манфаатларини инобатга олиш, умуман, ҳудудларга оид масалаларни кўриб чиқиш яқин-яқингача эътибордан четда қолиб келгани ҳеч кимга сир эмас.

Юқори палата томонидан муайян ҳудудни субвенция (дотация)дан чиқариш бўйича ҳокимнинг ахбороти бирор марта ҳам тингланмаган. Фақатгина 2018 йилда Сенат тарихида илк маротаба тегишли вилоят ҳокимининг ҳудудларни ривожлантириш юзасидан ҳисоботини эшитиш амалиёти йўлга қўйилди. Жумладан, Андижон, Бухоро, Фарғона вилоятлари ҳокимларининг ҳудудларни ривожлантириш ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари фаолияти ҳақидаги ҳисоботлари эшитилди. Лекин булар ҳали етарли эмас.

Айни вақтда юқорида зикр этилган парламент эшитувлари бўйича қабул қилинган қарорларнинг мазмуни, асосан, ҳокимлик ва маҳаллий давлат идораларига умумий руҳдаги топшириқлар бериш билан чекланиб қолмоқда.

Бу ҳужжатларда ҳар томонлама чуқур тайёрланган, ҳар бир ҳудуддаги ижтимоий муаммоларни ечишга, аҳолининг оғирини енгил қилишга қаратилган аниқ вазифалар ўз ифодасини топмаяпти. Шу билан бирга, ушбу қарорлар ижроси устидан назоратни амалга ошириш ишлари ҳам суст олиб борилмоқда.

Тўртинчидан, маълумки, Сенат зиммасига халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари билан амалий ҳамкорликни йўлга қўйиш, уларнинг иш самарадорлигини ошириш вазифаси ҳам юкланган. Ушбу масала бўйича юқори палатамизда махсус комиссия ҳам тузилган.

(Давоми 2-бетда).

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ҚОЗОҒИСТОН БОШ ВАЗИРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 21 июнь куни Ҳукуматлараро комиссиянинг навбатдаги мажлисида иштирок этиш учун мамлакатимизга келган Қозоғистон Республикаси Бош вазири Асқар Маминни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги дўстлик ва стратегик шериклик муносабатлари изчил мустаҳкамланиб, иқтисодиётнинг турли тармоқларида ўзаро манфаатли ҳамкорлик жадаллашиб бораётганини катта мамнуният билан қайд этди.

Ўз навбатида, Асқар Мамин Шавкат Мирзиёевга самимий қабул учун миннатдорлик билдириб, Қозоғистоннинг Биринчи Президенти — Элбоши Нурсултон Назарбоев ва Президент Қосим-Жомарт Тоқаевнинг саломи ва эзгу тилакларини етказди.

Учрашувда қардош мамлакатларимиз раҳбарлари даражасидаги мунтазам учрашувлар ва ишончга асосланган мулоқот икки томонлама муносабатларни сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқишга хизмат қилиб, уларни аниқ амалий мазмун билан бойитгани таъкидланди.

Илк бор ҳукумат раҳбарлари даражасида ўтказилган Ҳукуматлараро комиссия мажлиси савдо, инвестициялар, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва логистика, туризм ва бошқа йўналишларда истиқболли лойиҳаларни илгари суришнинг самарали механизми экани қайд этилди.

Ҳудудлараро алоқалар ва маданий-гуманитар алмашинувни кенгайтириш, жумладан, Ўзбекистонда “Қозоғистон йили” доирасидаги қўшма тадбирларни ўтказишга алоҳида эътибор қаратилди.

Қозоғистон Бош вазири кўп қиррали шериклик муносабатларини янада мустаҳкамлаш ва олий даражада эришилган келишувларни сўзсиз рўёбга чиқариш борасидаги интилиши қатъий эканини таъкидлади.

ЎзА.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ МУВОФИҚЛАШТИРИШ ВА БОШҚАРИШНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Янги рақобатбардош ишлаб чиқаришлар ва кичик корхоналарнинг ривожлантирилишини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш бўйича узлуксиз равишда амалга оширилаётган чора-тадбирлар доирасида 150 та кичик саноат зонаси ташкил қилинган бўлиб, уларнинг ҳудудида ҳар йили жами 1,7 триллион сўмдан ортиқ қийматдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмига эга бўлган 1 691 та кичик корхона фаолият юритади ва 27 мингдан зиёд иш ўринлари яратилди.

Кичик саноат зоналари фаолиятини мувофиқлаштириш ва бошқариш тизимини янада такомиллаштириш, уларнинг иштирокчилари учун фаолият юритиш шароитларини сифат жиҳатидан яхшилаш ва маҳсулотларни сотишга кўмаклашиш, инвестициялар жалб қилинишини фаоллаштириш, авваламбор, фойдаланилмаётган, фаолият юритмаётган ишлаб чиқариш майдонлари негизида ташкил қилинаётган импортбоп маҳсулотларни чиқариш бўйича замонавий ишлаб чиқаришларнинг жорий этилишини жадаллаштириш, ушбу асосда янги турғун иш жойлари ташкил этилишини таъминлаш ва аҳоли даромадини ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги ҳамда Давлат активларини бошқариш агентлигининг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида давлат муассасаси шаклидаги **кичик саноат зоналарини бошқариш бўйича ягона дирекциялар**ни (кейинги ўринларда — дирекциялар) ҳар бир кичик саноат зонасига дирекцияларнинг масъул ходимларини бириктирган ҳолда ташкил этиш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари бир ой муддатда янги ташкил қилинаётган дирекцияларнинг рўйхатдан ўтказилишини таъминласин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 10 январдаги “Иқтисодий ривожланиш соҳасида давлат сиёсатини амалга ошириш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–5621-сонли Фармони билан кичик саноат зоналари иштирокчиларига қуйидаги ҳуқуқлар берилганлиги маълумот учун қабул қилинсин:

ўз маблағлари ҳисобига қурилган бинолар ва иншоотлар (ёки уларнинг қисмлари)га мулк ҳуқуқини белгиланган тартибда расмийлаштириш;

реконструкция қилиш ёки капитал таъмирлашни ўз маблағлари ҳисобидан амалга оширган тақдирда, бироқ кичик саноат зонаси иштирокчиси мақомини олган кундан бошлаб камида 3 йил муддат ўтгандан кейин, бинолар ва иншоотлар (ёки уларнинг қисмлари)ни хусусийлаштириш;

инвестиция ва бошқа ижтимоий мажбуриятларни тўлиқ бажарган тақдирда, бироқ кичик саноат зонаси иштирокчиси мақомини олган давридан бошлаб камида 5 йил муддат ўтгандан кейин, ўзларига берилган бинолар ва иншоотлар (ёки уларнинг қисмлари)ни хусусийлаштириш.

3. Белгилаб қўйилсинки:

а) кичик саноат зоналари фақатгина транспорт ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмаси мавжуд ёки ўтказиш осон бўлган фаолият юритмаётган корхоналар негизида ва қишлоқ хўжалигига мўлжалланмаган бўш ер майдонларида ташкил қилинади;

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС СЕНАТИНИНГ ЙИГИРМАНЧИ ЯЛПИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Мазкур йўналишда дастлаб муайян тадбирлар амалга оширилган бўлса-да, охирги йилларда Сенат томонидан халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг фаолиятини кучайтириш бўйича ишлар тизимли асосда олиб борилмаяпти. Ваҳоланки, жойлардаги маҳаллий Кенгашлар депутатларининг профессионал савияси ва ҳуқуқий саводхонлиги, уларнинг депутатлик фаолиятини тўғри ва самарали ташкил этиш кўникмалари бугунги кун талаблари даражасида эмас, десак, муболаға бўлмайди. Хусусан, биз келгусида ҳокимларнинг ижро ва вакиллик ҳокимияти раҳбари сифатидаги ваколатларини алоҳида-алоҳида ажратиб қўйишни ўз олдимизга вазифа қилиб қўйган эканмиз, Сенатнинг халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари билан самарали ҳамкорликни ташкил этишдаги роли ва масъулияти янада ортиши табиий.

Бешинчидан, яна бир муҳим масала — бу Сенатнинг халқаро йўналишдаги фаолиятини кучайтириш билан боғлиқ.

Барчамизга аёнки, давлатимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини кўтариш, фаол ташқи сиёсат олиб бориш соҳасида ҳам Сенатнинг муҳим вазифалари бор.

Бу соҳада Сенат, хусусан, Раиснинг биринчи ўринбосари Содиқ Солиҳович Сафоев томонидан кўпгина ишлар амалга оширилаётганини албатта эътироф этишимиз керак.

Катта ҳаётий ва сенаторлик тажрибасига эга С. Сафоев хорижий давлатлар парламентлари ва халқаро ташкилотлар билан кўп қиррали ва самарали ҳамкорлик алоқаларини кучайтириш, мамлакатимизда олиб борилаётган сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, маданий-гуманитар соҳалардаги туб ислоҳотларнинг маъно-мазмунини жаҳон жамоатчилигига етказишда жонбозлик билан фаолият кўрсатмоқда.

Биргина шу йилнинг ўзида Сенат иштироки ва шафелигида 50 дан зиёд халқаро анжуманлар, семинарлар ва давра суҳбатлари ўтказилди.

Лекин юқори палатамизнинг халқаро йўналишдаги ишининг натижадорлигига яхлит баҳо берадиган бўлсак, ҳали тўла ишга солинмаган имкониятлар мавжуд. Жумладан, Парламентлараро Иттифоқ, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Парламент Ассамблеяси, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Парламентлараро Ассамблеяси ва Ўзбекистон номидан Олий Мажлис аъзо бўлган бошқа халқаро парламент ташкилотлари билан ишлаш стратегиясини белгилайдиган, аниқ ва узоқ муддатни кўзлайдиган иш режаларини Сенат белгилаб олиши лозим.

Умуман, парламентлараро ҳамкорлик доирасида сенаторларнинг чет элларга расмий ташрифлари олдиндан пухта режалаштирилиши керак, музокаралар доирасида хорижий шериклар билан муҳокамага қўйиладиган масалаларни пишиқ-пухта белгилаб олиш шарт.

Оддий қилиб айтганда, парламентлараро ҳамкорликка оид ташрифларга юқори натижадорлик нуқтаи назаридан ёндашишнинг вақти-соати келди.

Бундан ташқари, хорижий инвестициялар ва ташқи савдо масалаларига оид тасдиқланган кўплаб “йўл хариталари” устидан парламент назоратини амалга ошириш бўйича ҳам Сенат фаолиятини янада такомиллаштириш мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси томонидан имзоланган халқаро шартномаларнинг ижросини парламент назорати тартибида мунтазам ўрганишни йўлга қўйиш лозим.

Азиз дўстлар!

Маълумки, ҳар қайси мамлакат, ҳар қайси халқ ҳаётида **Шахс — Оила — Жамият — Давлат деган тушунча ва қадриятлар** ҳал қилувчи ўрин тутади. Жамиятнинг бирламчи ва асосий бўғини бўлган оилани эса муҳтарам аёл сиймосисиз асло тасаввур этиб бўлмайди.

Халқимиз азалдан муқаддас Она зотига, хотин-қизларга доимо юксак эҳтиром кўрсатиб келади. **Аёлга бўлган ҳурмат-эътибор — бу аввало, оилага, жамият келажагига бўлган ҳурмат-эътибор ифодасидир.**

Шу нуқтаи назардан қараганда, **“Ер юзидаги ҳар қайси жамиятнинг маданий даражаси унинг аёлларга нисбатан муносабати билан белгиланади”**, деган ҳикматли сўзларда албатта чуқур маъно бор.

Ҳозирги глобаллашув даврида хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш янада долзарб аҳамият касб этмоқда. Айниқса, аёлларнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий фаоллигини ошириш давр талабига айланмоқда.

Бугунги кунда юртимиздаги давлат ва жамоат ташкилотлари тизимида 1 минг 400 га яқин аёллар раҳбарлик лавозимларида ишламоқда. Хотин-қизларимиз орасидан Олий Мажлис Сенатида — 17 нафар сенатор, Қонунчилик палатасида — 21 нафар депутат фаолият олиб бормоқда. Маҳаллий Кенгашларда эса халқ вакилларининг 23 фоиздан зиёдини хотин-қизлар ташкил этади.

Республика бўйича жорий йилнинг май ойида фуқаролар йиғинлари раислиги учун ўтказилган сайловларда 1 минг 25 нафар аёл ўзини ўзи бошқариш идоралари раиси лавозимига сайланди.

Юртимиздаги турли корхоналарда ишлаётган раҳбар аёллар сони ҳам ўсиб бормоқда. Бу кўрсаткич 2017 йили 44,2 фоизни ташкил этган бўлса, 2019 йилда 45,3 фоизга етган.

Хотин-қизларнинг улуши соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар соҳасида 82 фоиздан зиёдни, илм-фан, таълим-тарбия, маданият ва санъат соҳаларида 72 фоизни, қишлоқ хўжалигида 45 фоиздан ортиқни, саноатда 38 фоизни ташкил этмоқда. Юртимиздаги жами тадбиркорлик субъектлари таркибида тадбиркор аёлларнинг улуши 29 фоиздан иборатдир.

Шу ўринда БМТ Бош котиби Антониу Гутерришнинг жорий йил 11 — 17 март кунлари бўлиб ўтган, мамлакатимиз делегацияси ҳам қатнашган БМТ Хотин-қизлар аҳволи бўйича комиссиясининг 63-сессиясида айтган бир фикрини келтирмоқчиман. **“Қаердаки сиёсий ва ижтимоий ҳаётда хотин-қизлар фаол иштирок этаётган бўлса, ўша жойда иқтисодиёт ўсмоқда, барқарорлик мустаҳкамланмоқда ва фуқароларнинг фаровонлиги юксалмоқда”**, деб таъкидлади А. Гутерриш.

Бугунги кунда Ўзбекистонда хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, аёлларнинг мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётида тўлақонли иштирок этишига эришиш, гендер тенглиги ва репродуктив саломатликни таъминлаш бўйича олиб борилаётган давлат сиёсатига жаҳон ҳамжамияти, жумладан, БМТ, Халқаро меҳнат ташкилоти, ЮНИСЕФ, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти каби нуфузли халқаро ихтисослашган муассасалар томонидан юқори баҳо берилмоқда.

Барчамизни руҳлантириб, янги куч-қувват бағишлайдиган бундай ижобий ўзгаришларга, авваламбор, юртимизда хотин-қизларнинг жамият ҳаётида муносиб ўрин эгаллаши, уларнинг ижтимоий нуфузини янада юксалтиришга қаратилган салмоқли ишларимиз мустаҳкам пойдевор бўлаётганини таъкидлаш лозим.

Ўтган қисқа даврда бу борада Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2 та Фармони, 2 та қарори, Ҳукуматнинг 6 та қарори ва 4 та фармойиши қабул қилинди ва улар изчил амалга оширилмоқда. Албатта, сизлар буларнинг барчасидан яхши хабардорсиз. Шунинг учун мен бу масалага батафсил тўхталиб ўтирмоқчи эмасман.

Энг муҳими, бу устувор йўналиш бизнинг доимий эътибор марказимизда бўлиб келмоқда. Жумладан, хотин-қизларни ижтимоий ҳимоя қилиш, ишга жойлаштириш, тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланишлари учун зарур шароит яратиш, уларни уй-жой билан таъминлаш бўйича катта ишлар олиб борилмоқда.

Мисол учун, **“Ҳар бир оила — тадбиркор”** дастурини амалга ошириш доирасида оилавий тадбиркорликни ривожлантириш учун тижорат банклари томонидан ўз бизнесини ташкил этмоқчи бўлган 12 минг 651 нафар аёлга 1 триллион 235 миллиард сўмдан ортиқ кредитлар берилди. Шу билан бирга, Хотин-қизлар ва оилани қўллаб-қувватлаш жамоат фонди ҳисобидан кам таъминланган оилаларга мансуб 1 минг 949 нафар опа-сингилларимизга 42 миллиард сўм миқдорида кредитлар ажратилди.

Кейинги пайтда юртимизда ижтимоий ҳимояга муҳтож аёлларни замонавий уй-жойлар билан таъминлаш бўйича янги тизим яратилди. Ана шу тизим асосида 1 минг 564 нафар хотин-қизлар нафақат уй-жойга, балки иш ўринларига ҳам эга бўлиб, уларнинг эртанги кунга ишончи мустаҳкамланиб бораётгани ғоят муҳимдир.

Хабарингиз бор, бугунги кунда **“Беш ижобий ташаббус”** доирасида бошланган ишларимиз тобора кенг тарқалмоқда, халқимиз бу ҳаракатни ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда. Хусусан, хотин-қизлар бандлигини оширишга доир бешинчи ташаббус бўйича 2019-2020 йилларда ҳар бир туманда тикув-трикотаж корхоналарини қуриш ва аёллар учун қарийб 57 мингта янги иш ўринлари яратиш кўзда тутилмоқда. Бу лойиҳалар ўзининг дастлабки натижаларини бермоқда. Лекин уларнинг самарасини ошириш учун ҳали кўп иш қилишимиз керак.

Ҳурматли мажлис қатнашчилари!

Эътиборингизни яна бир муҳим масалага қаратмоқчиман. Аёлларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллиги бўйича ўтказилган охирги ижтимоий сўровлар иштирокчиларининг 70,2 фоизи мамлакатимизда хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий фаоллигини ошириш учун зарур шарт-шароитлар яратилганини қайд этган. Ушбу сўровда қатнашган 81,5 фоиз респондентларнинг фикрича, аёлларнинг жамоат ёки сиёсий ташкилотларда ўз фаолиятини амалга оширишда ҳеч бир шахс ва бирор-бир ҳолат уларга халақит бермайди.

Шу ўринда мени онгимизда чуқур илдиз отган бир ақида кўп ўйлантиради. Биз доимо аёл — бу она, оиламиз бекаси, деб уларни улуғлаймиз. Бу тўғри, албатта. Аммо **ҳозирги кунда ҳар бир хотин-қиз демократик жараёнларнинг кузатувчиси эмас, балки фаол ва ташаббускор иштирокчиси бўлмоғи шарт.**

Афсуски, биз узоқ вақт бу масалага етарлича эътибор бермасдан, ҳурматли опа-сингилларимизнинг дарду ташвишларига бепарво қараб келганимиз туфайли йиллар давомида тўпланиб қолган ижтимоий муаммоларни ҳал қилиш бугун, очиғини айтиш керак, осон бўлмаяпти. Лекин қанчалик қийин ва мураккаб бўлмасин, муҳтарам опа-сингилларимиз учун муносиб иш ва турмуш шароитларини яратиб бериш бўйича биз бор куч ва имкониятларимизни тўла сафарбар этамиз. Чунки, такрор айтаман, **агар аёл, она бахтли бўлса, оила бахтли бўлади, оила бахтли бўлса, бутун жамият, давлат мустаҳкам ва барқарор бўлади.**

Сиёсий-ижтимоий ҳаётимизда ҳурматли аёлларимизнинг ўрни ва нуфузини янада мустаҳкамлаш мақсадида қуйидаги муҳим вазифаларни амалга оширишимиз зарур.

Биринчидан, бундан ўн йил олдин Сенат аъзолари ва Қонунчилик палатаси депутатлари таркибида хотин-қизлар миқдори 20 фоиздан ортиқ эди. Эндиликда бу кўрсаткич юқори палатада — 17 фоизга, қуйи палатада эса — 16 фоизга тушиб қолди. Бу нимадан далолат беради?

Жавоб аниқ: сиёсий партияларимиз ўз сафларига билимли, ташаббускор ва ташкилотчи аёлларни жалб этиш, уларнинг сиёсий ва ижтимоий фаоллигини оширишга етарлича эътибор бермаяпти. Ваҳоланки, БМТ маълумотларига кўра, парламентларда аёлларнинг вакиллиги бутун дунёда ўсиб бормоқда ва 2018 йилда бу кўрсаткич 24,3 фоизни ташкил этган.

Сизларга яхши маълумки, жаҳондаги демократик тажрибадан келиб чиққан ҳолда, мамлакатимиз сайлов қонунчилигида парламент ва маҳаллий Кенгашларга бўладиган сайловларда хотин-қизлар орасидан кўрсатиладиган номзодлар бўйича 30 фоизлик квота белгиланган.

Юртимизда ўзининг ақл-заковати, чуқур билими, катта ҳаётий тажрибаси, фидокорона меҳнати, инсоний фазилатлари билан ҳаммага ўрнак ва намуна бўлиб келаётган опа-сингилларимиз кўплаб топилади. Бу йил Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтадиган сайловларда ана шундай сиёсий савияси етук, меҳнаткаш ва оқила аёлларимиз ўз салоҳиятини намоён этиб, депутат ва сенатор бўлиб сайлансалар, мен ишонаман, бундан давлатимиз ҳам, жамиятимиз ҳам фақат катта наф кўради.

Парламентга ва маҳаллий Кенгашларга сайланадиган аёллар сонининг ўсиши қонун ижодкорлиги жараёнида хотин-қизларнинг манфаатлари ва фикрларини ҳисобга олиш имкониятини беради. Шунингдек, Давлат бюджети шакллантиришда гендер тенглиги масалаларини инобатга олиш мумкин бўлади.

Иккинчидан, Олий Мажлис тизимида хотин-қизлар масалалари билан бевосита шуғулланадиган бирон-бир қўмита мавжуд эмас.

Тўғри, 2017 йили Қонунчилик палатасининг Оила ва аёллар масалалари бўйича комиссияси тузилган эди. Бу тузилма негадир ишламади, унинг Низомида белгиланган вазифалар қоғозда қолиб кетди. Оқибатда бугунги кунда оилани мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аёлларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлашга, уларнинг жамиятдаги мавқеини оширишга қаратилган муайян бир тузилма Қонунчилик палатасида ҳам, Сенатда ҳам йўқ.

Учинчидан, ўтган икки йилда халқаро андозалар талаблари доирасида аёллар аҳволини тубдан яхшилашга доир 15 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат имзоланган ва ижрога қаратилган. Аммо қонун ижодкорлари ўзларининг бу борадаги асосий вазифаси билан шуғулланиш ўрнига, ҳали ҳам “ухлаб” ўтирибди.

Фаоллик ва ташаббускорликни ошириш зарур. Яқин вақт ичида иккита янги қонун, яъни **“Эркаклар ва аёлларнинг тенг ҳуқуқлари ва имкониятлари кафолатлари тўғрисида”** ҳамда **“Аёлларни тазйиқ ва зўравонликлардан ҳимоя қилиш тўғрисида”ги** қонунларни қабул қилишимиз керак.

Тўртинчидан, мамлакатимизда фуқаролик жамияти институтлари жадал ривожланмоқда. Лекин 9 мингдан зиёд нодавлат нотижорат ташкилотларидан фақатгина 376 таси аёллар муаммолари билан шуғулланади. Бу етарли эмас, албатта.

Ижтимоий шароити оғир аёлларни қўллаб-қувватлаш, хотин-қизлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, уларни иш билан таъминлаш масалаларида бу ташкилотларнинг иштироки етарли даражада сезилмаяпти. Улар фақат номига йиғилиш ва тадбирлар ўтказиш билан машғул бўлиб қолмоқда.

Бу борадаги аҳволни тубдан яхшилаш учун Сенат фаолиятининг асосий йўналишлари қуйидаги масалаларга қаратилиши мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Аввало, оилани мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аёлларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини таъминлаш, ижтимоий, иқтисодий, сиёсий, ҳуқуқий ва маданий ҳаётда аёлларнинг иштирокини кенгайтириш бўйича қонун ижодкорлиги ва парламент назоратини кучайтириш лозим. Бунинг учун қандай янги қонунлар қабул қилиш, қайси қонунларни ўзгартириш кераклиги ҳақида фуқароларимиз, сайловчилар сиз, ҳурматли сенаторларимиздан аниқ таклиф ва тавсия кутмоқдалар.

Яна бир муҳим масала — аёлларни иш билан таъминлаш, хотин-қизларнинг замонавий касб-ҳунарларни пухта эгаллаши учун шароит яратиш, уларнинг ишбилармонлик кўникмаларини ривожлантириш, хотин-қизларни тадбиркорликка кенг жалб этишдан иборат.

Навбатдаги долзарб вазифа — аёллар соғлиғини мустаҳкамлаш, оилаларнинг тиббий маданиятини оширишда кўмаклашиш, жойларда, хусусан, маҳаллаларда, хотин-қизлар ўртасида олиб борилаётган маърифий-тарбиявий ишлар самарадорлигини кучайтириш билан боғлиқ. Бу борада, айниқса, қиз болаларни ҳаётга тайёрлаш, уларни замонавий билим ва касб-ҳунарларга ўргатиш, илм-фан, маданият ва санъат, спорт соҳаларига кенг жалб этиш орқали уларнинг қобилияти ва салоҳиятини рўёбга чиқариш муҳим аҳамиятга эга эканини, ўйлайманки, барчамиз яхши тушунамиз.

Шулар қаторида бизнинг меҳр-оқибатли, оққўнгил аёлларимизга мутлақо ярашмайдиган салбий иллатлар, яъни хотин-қизлар ўртасида ҳуқуқбузарликлар, жумладан, жиноятчилик, одам савдоси, оилавий ажримлар, эрта никоҳларнинг, ўз жонига қасд қилиш ҳолатларининг олдини олиш доимий эътиборимиз марказида бўлиши зарур. Бу борада хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш бўйича мамлакатимиз ўз зиммасига олган халқаро мажбуриятларни бажариш ҳам устувор вазифа ҳисобланади.

Кейинги пайтда тўғри йўлдан адашганларни кечириш ва соғлом ҳаётга қайтариш, оила, маҳалла ва жамиятда тинчлик ва тотувлик муҳитини мустаҳкамлаш борасида бошлаган ишларимизни изчил давом эттиришимиз лозим.

Мана шундай ўта муҳим ва долзарб вазифаларни амалга ошириш учун Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида янги тузилма — Хотин-қизлар ва гендер тенглиги масалалари бўйича қўмита тузишни таклиф этаман.

Муҳтарам Сенат аъзолари!

Ҳаммангизга маълумки, Ниғматилла Тўлқинович Йўлдошев 2015 йилдан буён Сенат Раиси лавозимида ишлаб келди. Шу ўтган давр мобайнида Сенат томонидан эришилган барча ютуқ ва натижаларда унинг ҳам муносиб ҳиссаси бор, албатта.

Мен кеча Н. Йўлдошевни Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори этиб тайинлаш ҳақидаги Фармонга имзо чекдим. Шу муносабат билан у Сенат Раиси лавозимидан муддатидан олдин озод этилди.

Ҳурматли Ниғматилла Тўлқинович, сизга ушбу масъулиятли вазифада муваффақият тилаймиз.

Ҳурматли сенаторлар!

Энди Сенатнинг янги Раисини сайлаб олишимиз керак. Бу лавозим эгасига қандай юксак талаблар қўйилишини барчамиз албатта яхши тушунамиз.

Сенат Раиси, аввало, мамлакатимизда олиб борилаётган демократик ислоҳотларнинг мазмун-моҳиятини чуқур тушунадиган, ижтимоий ҳаётимизда қонун ва адолат устуворлигини таъминлаш, оила, жамият ва давлат институтларини ўзаро уйғун ривожлантиришга билим ва салоҳияти, ҳуқуқий тафаккури етадиган, катта ташкилотчилик қобилиятига эга, Сенат фаолиятини бугунги янги талаблар даражасида ташкил этишга қодир шахс бўлиши керак.

Биз бу борада кўп фикрлашдик, жаҳон парламентаризми амалиёти ва ривожланган демократик давлатлар тажрибасини ҳам ўргандик.

Билдирилган барча фикр ва таклифлардан келиб чиқиб ҳамда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 86-моддасига асосан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси лавозимига Танзила Камаловна Норбоева номзодини таклиф этаман.

У 1956 йили Андижон вилоятида туғилган, маълумоти олий, Тошкент давлат университетини тугатган. Ўз меҳнат фаолиятини мактаб ўқитувчилигидан бошлаган, Халқ демократик партиясида туман кенгаши котиби, ушбу партиянинг Марказий кенгаши шуъба мудири, 1995 йилдан 2010 йилга қадар Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматида масъул лавозимларда ишлаган.

2010 — 2016 йилларда Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси вазифасида фаолият юритган. 2016 йилдан буён Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари — Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси раиси лавозимида ишлаб келмоқда.

Т. Норбоева қаерда ишламасин, ўзининг меҳнатсеварлиги, билим ва тажрибаси, талабчанлик ва ташкилотчилик фазилатлари, ўзига ишониб топширилган вазифани масъулият билан адо этиши, камтарлиги билан мамлакатимиз жамоатчилиги ўртасида муносиб обрў-эътибор қозонган.

Танзила Камаловна Норбоева номзодини Сенат Раиси лавозимига тасдиқлаш учун овозга қўйишни илтимос қиламан.

Ҳурматли сенаторлар!

Ишончим комил, барчангиз Сенатимизнинг янги Раиси раҳбарлигида Ватанимиз равнақи, халқимиз фаровонлиги, жонажон Ўзбекистонимизнинг ёруғ келажагини таъминлаш учун ўзингизни аямасдан, катта куч-ғайрат билан меҳнат қиласизлар.

Шу эзгу мақсад йўлида барчангизга сиҳат-саломатлик, масъулиятли фаолиятингизда ютуқ ва омадлар тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ МУВОФИҚЛАШТИРИШ ВА БОШҚАРИШНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

б) ер участкаларини бериш, кичик саноат зоналари ҳудудида амалга ошириш учун инвестиция лойиҳаларини танлаш ва жойлаштириш тўғрисидаги қарорлар туман (шаҳар) ҳокимининг ер участкасини бериш тўғрисидаги алоҳида қарорини қабул қилмаган ҳолда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида эркин иқтисодий зоналар ва кичик саноат зоналарининг маъмурий кенгашлари (кейинги ўринларда — маъмурий кенгашлар) баённомалари шаклида расмийлаштирилади;

в) кичик саноат зонаси иштирокчиси томонидан инвестиция лойиҳасини кичик саноат зонасида жойлаштирилган кундан эътиборан уч ой мобайнида амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар кўрилмаганлиги, шунингдек, объектдан шартномада кўрсатилган мақсадга номувофиқ фойдаланилганлиги шартноманинг бир томонлама тартибда бекор қилинишига асос бўлади;

г) кичик саноат зонаси иштирокчиси томонидан инвестиция лойиҳасини амалга ошириш объектив сабабларга кўра шартномада кўрсатилган муддатларда якунланмаган бўлса ёки охирги 6 ой мобайнида ишлаб чиқариш фаолияти амалга оширилмаган бўлса, маъмурий кенгаш унга лойиҳа амалга оширилишини тезлаштириш бўйича “йўл харитаси”ни тасдиқлаган ҳолда қўшимча муддат тақдим этилиши ёхуд шартнома бекор қилиниши тўғрисидаги масалани кўриб чиқиши мумкин;

д) бинолар ва иншоотлар (ёки уларнинг қисмлари)ни хусусийлаштириш қуйидаги тартибда амалга оширилади:

ўз маблағлари ҳисобига реконструкция қилиш ёки капитал таъмирлаш ишлари олиб борилган бинолар ва иншоотлар (ёки уларнинг қисмлари)да, бироқ кичик саноат зонаси иштирокчиси мақомини олган кундан бошлаб камида 3 йил муддат ўтгандан кейин — реконструкция қилиш ёки капитал таъмирлаш ишларининг харажатлари чегириб ташланган ҳолда белгиланган тартибда аниқланадиган баҳолаш қиймати бўйича;

инвестиция ва бошқа ижтимоий мажбуриятларни тўлиқ бажарган тақдирда (иштирокчининг шахсий маблағлари ҳисобига реконструкция қилиш ёки капитал таъмирлаш ишлари олиб бормаган ҳолда), бироқ кичик саноат зонаси иштирокчиси мақомини олган кундан бошлаб камида 5 йил муддат ўтгандан кейин — беш йил мобайнида тенг улушларда тўловларни киритиш ҳуқуқи берилган ҳолда белгиланган тартибда аниқланадиган баҳолаш қиймати бўйича.

4. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги:

а) маъмурий кенгашлар ва дирекциялар билан биргаликда уч ой муддатда:

республиканинг барча ҳудудларидаги кичик саноат зоналарини инвентаризация қилиш ва уларнинг фаолиятини ўрганиш ҳамда натижаси бўйича уларнинг ҳар бири кейинчалик фаолият юритиши мақсадга мувофиқлиги ҳақида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритилишини;

кичик саноат зоналари иштирокчилари билан тузилган бинолар ва иншоотларнинг ижараси тўғрисидаги шартномаларни, зарур ҳолларда, белгиланган тартибда фойдаланилмаётган ва мақсадга номувофиқ фойдаланилаётган бинолар ва иншоотларни қайтариш чора-тадбирларини кўрган ҳолда ёки қўшимча лойиҳаларни жойлаштириш ҳисобига улардан оқилона фойдаланиш бўйича “йўл хариталари”ни ишлаб чиққан ҳолда қайта кўриб чиқилишини;

белгиланган муддатларда инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши бошланишини таъминламаган кичик саноат зоналари иштирокчилари билан инвестициялаш тўғрисидаги битимларнинг бекор қилинишини;

ишлаб чиқаришнинг қисқа муддатларда фойдаланишга топширилишини кўзда тутган ҳолда орқада қолаётган лойиҳалар бўйича тармоқ жадвалларининг ишлаб чиқилишини таъминласин;

б) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда икки ҳафта муддатда ижтимоий-иқтисодий ривожланиши орқада қолаётган туманлар ва шаҳарларда ҳудуднинг салоҳияти, рақобатдаги устувор йўналишлари, табиий ва меҳнат ресурсларидан келиб чиқиб, уларнинг ихтисослашувини белгилаган ҳолда янги кичик саноат зоналарини ташкил қилиш бўйича таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

в) Ўзбекистон Республикаси Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги, Транспорт вазирлиги, Энергетика вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда уч ой муддатда янги ташкил қилинаётган кичик саноат зоналари ҳудудларида талаб юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқарилишини йўлга қўйиш учун зарур шарт-шароитлар яратилишини назарда тутган ҳолда ҳудудлар кесимида транспорт ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмасини жадал ривожлантириш бўйича “йўл харитаси”ни тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

г) оммавий ахборот воситалари, шу жумладан, электрон ва интернет нашрларини жалб қилган ҳолда мамлакатнинг кичик саноат зоналари, инвестиция киритишнинг афзалликлари ва яратилаётган имтиёзли шароитлар, кичик саноат зоналари ҳудудларидаги мавжуд бўлган инфратузилма, таклиф қилинаётган хизматлар, шунингдек, амалга оширилиши тавсия этилаётган инвестиция лойиҳалари тўғрисидаги батафсил маълумотларнинг доимий асосда нашр этилишини ташкил этсин.

5. Белгилаб қўйилсинки:

маъмурий кенгашлар котибининг кичик саноат зоналари фаолиятини бошқариш ва мувофиқлаштиришга оид функциялари Қорақалпоғистон Республикаси иқтисодиёт ва саноат вазири, вилоятлар ва Тошкент шаҳар иқтисодиёт ва саноат бош бошқармалари бошлиқлари зиммасига юклатилади;

дирекциялар директорларини лавозимга тайинлаш ва лавозимидан озод этиш маъмурий кенгашлар томонидан Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги билан келишилган ҳолда амалга оширилади;

кичик саноат зоналарининг архитектура-режалаштириш ҳужжатларини ишлаб чиқиш, шу жумладан, ер участкаларини танлаш ва ажратиш бўйича материалларни тайёрлаш Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан Қорақалпоғистон Республикасининг бюджети ҳамда вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетлари маблағлари ҳисобига лойиҳа ташкилотларини жалб қилган ҳолда таъминланади;

дирекциялар кичик саноат зоналари ҳудудларининг архитектура-режалаштириш лойиҳаларини ишлаб чиқиш бўйича буюртмачилар бўлиб қатнашишга ҳақли.

6. Кичик саноат зоналари дирекциялари 2022 йил 1 июлга қадар ер солиғи ва мол-мулк солиғи тўлашдан озод этилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги билан биргаликда уч ой муддатда кичик саноат зоналари ҳудудларида амалга оширилаётган инвестиция лойиҳаларини мониторинг қилишнинг автоматлаштирилган тизимини жорий этсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги, Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда Қорақалпоғистон Республикаси бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳрининг тегишли маҳаллий бюджетлари маблағлари ҳисобига кичик саноат зоналарининг бўлиниш чегарасигача зарурий ташқи муҳандислик коммуникациялари ва инфратузилмасининг кичик саноат зоналарида тадбиркорлик субъектларини жойлаштиришга оид ишлаб чиқилган лойиҳаларга биноан қурилишини ва модернизация қилинишини таъминласин.

9. Қуйидагиларга:

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — молия вазири Ж. А. Қўчқоровга — ушбу қарор билан қўйилган вазифаларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш доирасида вазирлик ва идоралар фаолиятини самарали мувофиқлаштириш учун;

Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёт ва саноат вазири Б. А. Ходжаевга — маъмурий кенгашлар томонидан кичик саноат зоналари ҳудудида ишлаб чиқаришларни жойлаштиришга инвестиция талабномаларининг ўз вақтида кўриб чиқилиши ҳамда улар бўйича қарорлар қабул қилиниши, шунингдек, кичик саноат зоналарининг салоҳиятидан самарали фойдаланилиши, лойиҳаларнинг ўз вақтида амалга оширилиши ва жорий этилиши учун;

Ўзбекистон Республикаси энергетика вазири А. С. Султановга, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларига — қурилишнинг ўз вақтида тугатилиши, модернизация ва кичик саноат зоналари иштирокчиларини ташқи муҳандислик коммуникациялари ва инфратузилмага уланиши, уларнинг объектлари реал ишлаб чиқариш эҳтиёжларига мувофиқ электр энергияси ва табиий газ билан узлуксиз таъминланиши учун шахсий жавобгарлик юклатилсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги икки ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига:

ушбу қарор талабларини ҳисобга олган ҳолда Кичик саноат зоналари тўғрисида янгиланган низом лойиҳасини;

қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида таклифлар киритсин.

11. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — молия вазири Ж. А. Қўчқоров ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг ўринбосари Г. К. Саидова зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2019 йил 21 июнь

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг йигирманчи ялпи мажлиси тўғрисида
АХБОРОТ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Биз Сенат деганда, биринчи навбатда, миллий парламентимизнинг сиёсий, ҳуқуқий ва маданий савиясини амалда намоён этадиган, халқ манфаатларининг чинакам ифодачиси ва ҳақиқий ҳимоячиси бўлган катта бир кучни тасаввур қиламиз. Сенатор — бу халқнинг юксак ишончини қозонган вакил, деди Шавкат Мирзиёев.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида хотин-қизлар учун муносиб иш ва турмуш шароити яратиш, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш, аёлларнинг социал-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий фаоллигини ошириш масалаларига алоҳида урғу берди.

Бир нарсани тан олиш керак: аёллар халқнинг дардини бошқалардан кўра чуқур ҳис қилади. Бу йил декабрь ойида Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтадиган сайловларда аёлларимиз қанчалик кўп сайланса, бундан давлатимиз ҳам, жамиятимиз ҳам фақат наф кўради, деди Президент.

Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида янги — Хотин-қизлар ва гендер тенглиги масалалари бўйича қўмита тузишни таклиф этди.

Ялпи мажлисда ташкилий масала кўриб чиқилди.

Маълумки, 2015 йилдан буён Сенат Раиси бўлиб ишлаб келаётган Ниғматилла Йўлдошев Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори этиб тайинлангани муносабати билан лавозимидан муддатидан олдин озод этилган эди.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 86-моддасига асосан, Олий Мажлис Сенати Раиси лавозимига Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари — Хотин-қизлар қўмитаси раиси лавозимида ишлаб келган Танзила Норбоева номзодини таклиф этди.

Юқори палата аъзолари номзод тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Танзила Норбоева билими, тажрибаси, ватанпарварлиги, жамиятдаги обрў-эътибори, инсоний фазилатлари билан ушбу лавозимга муносиблиги, Сенат фаолиятини бугунги кун талаблари асосида такомиллаштириш бўйича Президент нутқида баён этилган устувор вазифаларни амалга оширишга қодир эканини таъкидладилар.

Сенаторлар томонидан яширин овоз бериш йўли билан Сенат Раиси лавозимига Танзила Норбоева сайланди.

Танаффусдан сўнг сенаторлар ўз ишини давом эттирдилар ва "Туризм тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқдилар.

Ҳужжат туристик фаолиятни давлат томонидан тартибга солишнинг ҳуқуқий ва институционал базасини шакллантириш, миллий туристик маҳсулотни ички ва жаҳон бозорларида танитишга кўмаклашиш, саёҳат индустриясини ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш мақсадида ишлаб чиқилгани таъкидланди.

Қонунда мазкур соҳадаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари белгилаб берилади. Туризм соҳасига инвестицияларни жалб қилиш учун қулай шарт-шароитлар яратиш, давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш, солиқ ва божхона имтиёзларини белгилаш, янги иш ўринлари ташкил этиш, инновацион ва ахборот-коммуникация технологиялари жорий этилишини қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш, туристик зоналар ва туристик кластерларнинг ривожлантирилишини рағбатлантириш каби йўналишлар шулар жумласидандир.

Бу соҳада Вазирлар Маҳкамаси ваколатларига ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлаш, давлат дастурларини ишлаб чиқиш ва уни рўёбга чиқаришни мувофиқлаштириш, туристик зоналар, туристик кластерларни ташкил этиш ва уларда туризм соҳаси субъектлари фаолиятини амалга ошириш тартибини белгилаш, хизматларни сертификатлаштириш, туристлар ва экскурсантларни суғурта қилиш, уларга тиббий, ҳуқуқий ҳамда бошқа турдаги ёрдам кўрсатиш тартибини белгилаш, бюджетдан ташқари Туризм соҳасини қўллаб-қувватлаш жамғармасининг маблағларини шакллантириш ва улардан фойдаланиш тартибини белгилаш, туризм соҳасига инвестицияларни жалб қилиш ва туризмни ривожлантириш лойиҳаларини амалга ошириш бўйича идоралараро ҳамкорликни мувофиқлаштириш, меҳмонхона хизматларини, туроператорлар ва турагентлар хизматларини кўрсатиш қоидаларини тасдиқлаш каби вазифалар киради.

Қонун нормаларида туризм соҳаси субъектларининг ҳуқуқлари, эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳамда хавфсизлигини ҳимоя қилиш устуворлиги, уни барқарор ривожлантириш ва бунинг учун қулай шарт-шароитлар яратиш, соҳада тадбиркорликни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ва рақобатни ривожлантириш, ошкоралик ва очиқлик каби асосий принциплар белгиланмоқда.

Бундан ташқари, қонунда халқаро ва ички туризм шакллари, шунингдек, маданий-тарихий, зиёрат, экологик, маърифий, этнографик, гастрономик, ишбилармонлик, ижтимоий, спорт, тиббий, ёшлар туризми, агротуризм каби саёҳат турларининг ҳуқуқий асослари мустаҳкамланмоқда. Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг туризм соҳаси тадбирларидаги иштироки механизмлари белгиланмоқда, улар туризмни ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқишда қатнашиш, жамоатчилик назорати, бу соҳада таклифлар киритиш, давлат органлари ва ташкилотлар билан ҳамкорлик қилишдан иборат.

Ушбу ҳужжат мамлакат иқтисодиётининг стратегик тармоғи сифатида туризмни ривожлантиришга, пировардида аҳоли турмуш даражаси ва сифатини оширишга кўмаклашиши қайд этилди. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шундан сўнг сенаторлар "Шахсга доир маълумотлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқдилар. Таъкидланганидек, бугунги кунда шахсга доир маълумотларни ҳимоя қилиш долзарб масаладир ва бу нафақат интернет технологияларининг шиддат билан ривожланиши ва умуман глобаллашув, балки фуқароларнинг шахсий ҳаётига доир ҳуқуқини ҳимоя қилиш зарурати билан боғлиқ. Қонун шахсга доир маълумотларга ишлов бериш ва уларни ҳимоя қилиш чоғида қўлланиладиган воситаларидан, шу жумладан, ахборот технологияларидан қатъи назар, юзага келадиган муносабатларга нисбатан татбиқ этилади.

Инсон ва фуқаронинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларига риоя этиш, шахсга доир маълумотларга ишлов бериш мақсадлари ва усулларининг қонунийлиги, аниқлиги ва ишончлилиги, махфийлиги ва ҳимоя қилинганлиги, субъектлар, мулкдорлар ва операторлар ҳуқуқларининг тенглиги, шахс, жамият ҳамда давлатнинг хавфсизлиги асосий принциплар сифатида мустаҳкамланган.

Бундан ташқари, қонунда давлат органларининг бу соҳадаги ваколатлари белгиланмоқда. Хусусан, Вазирлар Маҳкамаси давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлайди, давлат дастурларини тасдиқлайди. Шахсга доир маълумотлар базаларининг давлат реестрини юритиш ва давлат реестрида рўйхатдан ўтказиш тартибини белгилайди. Шахсга доир маълумотларга ишлов берилаётганда уларнинг ҳимоя қилинганлик даражасини, биометрик ва генетик маълумотлар мавжуд бўлган моддий жисмларга ҳамда бундай маълумотларни шахсга доир маълумотлардан ташқарида сақлаш технологияларига оид талабларни белгилайди.

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат персоналлаштириш маркази давлат дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади, шахсга доир маълумотларга ишлов беришнинг ҳамда мулкдорнинг ва операторнинг шахсга доир маълумотларга ишлов берилишини ҳамда уларнинг ҳимоя қилинишини таъминловчи таркибий бўлинмаси ёки ваколатли вакили фаолиятини ташкил этишнинг намунавий тартибини тасдиқлайди, шахсга доир маълумотлар базаларининг давлат реестрини юритади, шахсга доир маълумотлар базасининг рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома беради, давлат назоратини амалга оширади, норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритади, шахсга доир маълумотларнинг зарур ҳимоя қилинганлик даражасини белгилайди, ишлов бериладиган шахсга доир маълумотларнинг ҳажми ва мазмунини, фаолият турини, шахсга доир маълумотлар хавфсизлигига бўлган таҳдидларнинг ҳақиқийлигини таҳлил қилади, қонун ҳужжатларининг бузилишларини бартараф қилиш ҳақида кўрсатмалар киритади.

Шу билан бирга, қонунда шахсга доир маълумотларни ҳимоя қилиш механизмлари мустаҳкамланмоқда, у шахсга доир маълумотларни ҳимоя қилиш бўйича ҳуқуқий, ташкилий ва техник чоралар кўришни назарда тутади. Бу субъектнинг ўз шахсий ҳаётига аралашувдан ҳимоя қилиниш ҳуқуқи амалга оширилишини, шахсга доир маълумотларнинг яхлитлигини ва бут сақланишини, шахсга доир маълумотларнинг махфийлигига риоя этилишини, шахсга доир маълумотларга қонунга хилоф равишда ишлов берилишининг олди олинишини таъминлайди. Қонунда бундай маълумотларнинг махфийлиги, уларни ҳамма фойдаланиши мумкин бўлган манбаларга киритиш учун субъектнинг ёзма розилигини олиш, шунингдек, субъектнинг шахсга доир маълумотларини ҳамма фойдаланиши мумкин бўлган манбалардан унинг мурожаатига кўра чиқариб ташлаш таъминланмоқда. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Парламент аъзолари "Ўзбекистон Республикасининг Ҳисоб палатаси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини муҳокама қилдилар. Қонунда Ҳисоб палатасининг давлат ташқи аудити ва молиявий назоратининг олий органи сифатидаги ҳуқуқий мақоми мустаҳкамланмоқда.

Давлат бюджети лойиҳаси параметрларини шакллантиришни тизимли таҳлил қилиш, қабул қилинаётган давлат дастурларининг ва ҳудудий дастурларнинг молиялаштириш манбалари билан таъминланганлиги аудитини амалга ошириш, шунингдек, бюджет маблағлари тушумларининг тўлиқлигини ўрганиш ҳамда назорат қилиш, Давлат бюджети даромадларини кўпайтириш захираларини аниқлаш ва сафарбар қилиш, амалга оширилаётган бюджет харажатлари самарадорлиги ҳамда қонунийлигини аудитдан ўтказиш, бу харажатларни камайтириш имкониятларини аниқлаш Ҳисоб палатасининг асосий вазифалари ҳисобланади.

Бундан ташқари, Ҳисоб палатаси бюджет маблағлари ва давлат томонидан маблағ жалб қилиш ҳисобидан амалга оширилаётган инвестиция лойиҳаларини баҳолайди, солиқ, божхона ва бюджет тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштиришга, бюджетни режалаштиришнинг замонавий усулларини жорий этишга доир таклифлар киритади, республика бюджети ҳамда маҳаллий бюджетлар ўртасидаги нисбатнинг мақбуллигини баҳолайди, Президент ҳужжатлари ва топшириқлари ижросини назорат қилади, пул-кредит ва валюта сиёсатини, мамлакат активлари ҳамда мажбуриятлари ҳолатини, олтин-валюта захираларининг бошқарилишини, шунингдек, қимматбаҳо металлар ва тошлар билан амалга оширилаётган операцияларни ташқи аудитдан ўтказади.

Ҳисоб палатаси фаолиятининг асосий принциплари қонунийлик, мустақиллик, холислик, очиқлик ва шаффофликдан иборатдир. Бундан ташқари, қонун нормаларида Ҳисоб палатасининг давлат органлари ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорлиги механизмлари белгиланмоқда. Шунингдек, унинг фаолиятини ташкил этиш, мансабдор шахсларни ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари, шу жумладан, Ҳисоб палатаси ходимларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш кафолатлари, мансабдор шахсларни моддий ва ижтимоий таъминлаш, палатани молиявий ва моддий-техник таъминлаш масалалари тартибга солинмоқда. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнгра парламент аъзолари "Қурол тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқдилар. Ҳужжат давлат органлари, юридик ва жисмоний шахслар қонуний асосда эгалик қилаётган ва фойдаланаётган қурол муомаласини тартибга солиш мақсадида ишлаб чиқилганлиги қайд этилди. Ҳужжатда қонунийлик, фуқароларнинг ҳаёти ва соғлиғини ҳимоя қилиш ҳамда сақлаш, уларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш устуворлиги, халқаро мажбуриятларнинг виждонан бажарилиши, ахборотнинг ошкоралиги ҳамда ундан фойдалана олиш каби қурол муомаласининг асосий принциплари белгиланмоқда.

Қонунда қурол турлари таснифланмоқда ва у фуқаровий қурол, хизмат қуроли ҳамда жанговар қуролдан иборат. Фуқаровий қурол ов қуроли, спорт қуроли ва ўзини ўзи ҳимоя қилиш қуролига бўлинади. Фуқароларнинг ҳаёти ва соғлиғини, мол-мулкни ҳимоя қилишга, табиатни, қимматбаҳо ва хавфли юкларни, махсус хат-хабарларни муҳофаза қилишга доир вазифаларни бажариш чоғида юридик шахсларнинг ходимлари томонидан, шунингдек, мансабдор шахслар томонидан шахсий хавфсизликни таъминлаш мақсадида фойдаланиш учун мўлжалланган қурол хизмат қуроли жумласига киради. Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Давлат хавфсизлик хизмати ва бошқа тузилмалар томонидан қўлланиладиган, жанговар ҳаракатларни олиб бориш ҳамда хизмат вазифаларини бажариш учун мўлжалланган қурол жанговар қурол ҳисобланади.

Шунингдек, қонунда қуролни ва унинг ўқ-дориларини олиш ҳуқуқига эга бўлган субъектлар рўйхати белгиланган. Махсус органлар ва ҳарбий тузилмалар, махсус хизмат вазифаларига эга бўлган, қурол ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш, овчилик ва отиш спорти соҳасидаги фаолият билан шуғулланадиган юридик шахслар, қуролни коллекциялаш ёки кўргазмага қўйиш билан шуғулланадиган юридик ва жисмоний шахслар, Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, чет эл фуқаролари, фуқаролиги бўлмаган шахслар ана шу рўйхатга киради.

Шундан кейин "Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодексларига ва Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонуни муҳокама этилди. Қайд этилишича, Жиноят кодексига ва Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга шахсга доир маълумотларни ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жиноий ва маъмурий жавобгарлик жорий этишни назарда тутувчи ўзгартишлар киритилмоқда.

Бундан ташқари, Жиноят кодексига ва Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга меҳнат қилиш ҳуқуқини, меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларини бузганлик учун жиноий жавобгарликни кучайтиришни назарда тутувчи ўзгартишлар киритилмоқда. Меҳнат ва меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини, вояга етмаганлар меҳнатидан фойдаланиш мумкин эмаслиги тўғрисидаги талабларни бузганлик, иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларини бажармаганлик, вақтинчалик ишга лаёқатсизлик, ҳомиладорлик ва туғиш бўйича нафақалар тўлаш мажбуриятидан бўйин товлаганлик учун маъмурий жавобгарликни кучайтириш назарда тутилмоқда.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикасига чет элдан иш кучини жалб қилиш ва ундан фойдаланиш тартибини бузганлик учун маъмурий жавобгарлик ҳам белгиланмоқда. Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик, меҳнат қилишга маъмурий йўллар билан мажбурлаганлик ва бўш иш ўринларини бекитганлик учун ҳам маъмурий жавобгарлик кучайтирилди. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнгра парламент юқори палатаси аъзолари "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқдилар. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ички ишлар органларининг жамоат тартибини сақлаш ва жамоат хавфсизлигини таъминлаш соҳасидаги фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" 2017 йил 1 майдаги ПҚ–2940-сонли қарорининг 10-бандига мувофиқ, Амалга оширилиши учун лицензиялар талаб қилинадиган фаолият турларининг рўйхатига ов ва спортга мўлжалланган ўқотар қуролни ҳамда унинг ўқ-дориларини, шунингдек, совуқ қуролни (пичоқларнинг миллий турларидан ташқари) ишлаб чиқариш, таъмирлаш ва реализация қилиш ўрнига фуқаровий ва хизмат қуроли ҳамда унинг ўқ-дориларини ишлаб чиқариш, таъмирлаш ва реализация қилишдан иборат янги фаолият тури киритилмоқда.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш самарадорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида" 2019 йил 12 мартдаги қарорининг 11-бандига мувофиқ, "Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида"ги ҳамда "Медиация тўғрисида"ги қонунларга суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини мажбурий ижро этиш жараёнида медиация институти жорий этилишини назарда тутувчи ўзгартишлар киритилмоқда. Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини мажбурий ижро этиш жараёнида медиация тартиб-таомиллари ундирувчининг аризаси бўйича 15 кундан кўп бўлмаган муддатга ижро ишини юритишни тўхтатиб туриш учун асос ҳисобланади. Ундирувчи ва қарздор ўртасида ижро предмети юзасидан битимга эришилмаганда, шунингдек, томонлардан бири медиацияни давом эттиришдан воз кечганда ёки уни амалга ошириш муддати тугаганда ижро ишини юритиш давлат ижрочиси томонидан қайтадан бошланади.

Мутахассис давлат ижрочиси қарори билан танишган кундан бошлаб 15 иш куни ичида ёзма хулоса тақдим этиши шартлигини назарда тутувчи ўзгартишлар ҳам киритилмоқда. Унга кўра, ижро ҳужжатларида ундирувчининг ёки қарздорнинг электрон почтаси ёки мобиль телефонининг рақами (агар улар судга ёки ижро ҳужжатини берган бошқа органга (мансабдор шахсга) тақдим этилган бўлса) мавжуд бўлган тақдирда, ижро ишини юритиш тўғрисидаги хабарнома унинг жўнатилганлиги ва қабул қилинганлиги фактларини қайд этиш имконини берувчи махсус автоматлаштирилган тизимдан фойдаланган ҳолда электрон почтага ёхуд мобиль алоқа воситалари орқали қисқа хабар (SMS) тарзида юборилади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнгра парламент аъзолари "Халқаро меҳнат ташкилотининг 1930 йилдаги Мажбурий меҳнат тўғрисидаги 29-сонли Конвенциясига Баённомани (Женева, 2014 йил 11 июнь) ратификация қилиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини кўриб чиқдилар. Қонун билан Халқаро меҳнат ташкилотининг 1930 йилдаги Мажбурий меҳнат тўғрисидаги 29-сонли Конвенциясига Баённомани (бундан буён матнда Баённома деб юритилади) ратификация қилиш назарда тутилмоқда. Унга кўра, ХМТнинг ҳар бир аъзоси Конвенциядан келиб чиқадиган ўз мажбуриятларини ижро этиш мақсадида мажбурий меҳнат хавфининг олдини олишга, уни тугатишга, мажбур қилинганларни ҳимоя қилишга, иш берувчиларни мажбурий меҳнат амалиётида иштирок этишидан ҳимоя қилиш учун уларни ўқитиш ва хабардор қилишга қаратилган фаол саъй-ҳаракатлар олиб боради.

Баённомани 30 та давлат, шу жумладан, Буюк Британия, Норвегия, Финляндия, Франция, Чехия, Испания, Нидерландия, Исроил, Россия ратификация қилганлиги қайд этилди. Баённоманинг мажбурий меҳнатни тақиқлаш тўғрисидаги қоидалари Конституциянинг (37-модда), Меҳнат кодексида (7-модда), Жиноят кодексида, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексда, бир қатор қонунлар ва Ҳукумат қарорларида акс этганлиги таъкидланди.

Парламент аъзоларининг фикрича, ушбу Баённоманинг ратификация қилиниши мажбурий меҳнатнинг олдини олиш, бунга мажбур қилинганларни ҳимоя қилиш ва ҳимоя воситаларидан фойдаланишни таъминлаш бўйича янги мажбуриятларни белгилаган ҳолда халқаро-ҳуқуқий базани мустаҳкамлаш, шунингдек, ХМТ билан муносабатларда Ўзбекистоннинг ижобий имижини шакллантириш, мажбурий меҳнатга дучор қилинганлар ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасидаги ривожланган мамлакатлар тажрибасини ўрганган ҳолда, халқаро ҳуқуқни ҳимоя қилувчи ташкилотлар билан амалий ҳамкорликни ривожлантириш имконини беради. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шундан кейин сенаторлар томонидан Навоий вилоятининг Навоий шаҳри ва Кармана тумани чегараларини ўзгартириш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Бу масала, биринчи навбатда, ҳудудларнинг ижтимоий инфратузилмасини ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этиши таъкидланди. Жумладан, Кармана туманида жойлаштирилаётган ҳудудда қарийб 7 минг киши истиқомат қилади.

Навоий шаҳри ҳудудининг чекланганлиги зарур ҳажмда қурилиш лойиҳаларини амалга ошириш имконини бермайди. Шу сабабли кўп қаватли уйлар, спорт иншоотлари ва ижтимоий объектлар майдони 144 гектардан ортиқ Кармана тумани ҳудудининг бир қисмида қурилмоқда. Бироқ, бу шаҳар коммуникацияларига уланиш имкониятини қийинлаштирмоқда. Шу муносабат билан Кармана тумани Варқ ва Ёшлик маҳаллаларининг 1097,58 гектар ерини Навоий шаҳри таркибига ўтказиш назарда тутилмоқда. Масала сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнгра парламентнинг юқори палатаси аъзолари Сирдарё вилояти ҳокимининг ҳудудларни ривожлантириш ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари фаолияти тўғрисидаги ҳисоботини эшитдилар.

Ялпи ҳудудий маҳсулот (ЯҲМ) ҳажми 2018 йилда 8,2 триллион сўмни, 2017 йилдагига нисбатан ўсиш суръати 102,1 фоизни ташкил этганлиги қайд этилди. 2019 йилнинг биринчи чорагида ЯҲМ 1,8 триллион сўмни, ўтган йилнинг ўша даврдагига нисбатан ўсиш суръати эса 102,6 фоизга етди. Саноат маҳсулотларини чиқариш ҳажми 1673,4 миллиард сўмни ташкил этди ва ўша даврдагига нисбатан 100,5 фоиз ўсди. Вилоятнинг асосий капиталини кўпайтириш учун 519,8 миллиард сўмлик инвестициялар киритилди. Иқтисодий фаолият турлари бўйича хизматлар ҳажми 543,2 миллиард сўмни, 2018 йилдагига нисбатан ўсиш 118,5 фоизни ташкил этди.

Ҳисоботни эшитишда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 февраль куни Сирдарё вилоятига ташрифи чоғида берган топшириқлари ижросига, жумладан, вилоятнинг Ховос тумани марказини комплекс ривожлантириш чора-тадбирларига асосий урғу берилди. Ҳозирги вақтда Ховос шаҳарчаси марказини қуриш ишлари амалга оширилаётганлиги қайд этилди. Жумладан, 240 та квартирага мўлжалланган арзон нархларда 10 та беш қаватли уй қуриш ишлари юқори суръатлар билан олиб борилмоқда. Бундан ташқари, 100 та уй қуриш учун ер майдонлари ажратилди, қурилиш ишлари бошланди.

Шу билан бирга, Сирдарё вилоятида ҳудудларни ривожлантиришга ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари иши самарадорлигини оширишга салбий таъсир кўрсатаётган муаммо ва камчиликлар мавжуд. Айрим вазирликлар ва идораларда мавжуд муаммоларни ҳал қилишга комплекс ёндашилмаслиги туфайли бу масалалар долзарблигини йўқотмаяпти. Жумладан, электр билан таъминловчи корхоналар диспетчерлик пунктларининг махсус техника билан таъминланганлик даражаси 40 — 45 фоизни ташкил этиши, бу эса тегишли хизматлар сифатини таъминлаш учун етарли эмаслиги қайд этилди.

Муҳокама чоғида вилоят аҳолисини ичимлик суви билан таъминлаш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Ҳудуд бўйича бу кўрсаткич атиги 65,6 фоизни ташкил этиши таъкидланди. Аслида бу кўрсаткични шу йилнинг ўзида 86,1 фоизгача ошириш имконияти мавжуд. Бунинг учун барча режалаштирилган ишлар аниқ ва сифатли бажарилиши керак. Муҳокама якунлари бўйича Сенатнинг тегишли қарори қабул қилинди.

Шундан кейин ялпи мажлис иштирокчилари истиқболли туризм йўналишида Ўзбекистон халқаро имижини ошириш чоралари тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига парламент сўрови юбориш тўғрисидаги масалани кўриб чиқдилар.

Мамлакатимизга саёҳат қилишни хоҳловчилар оқимини оширишда жаҳон ҳамжамиятини мамлакатимизда меҳмонлар учун яратилаётган шарт-шароитлар ва имкониятлардан тўғри хабардор қилиш муҳим аҳамият касб этиши қайд этилди. Бироқ хорижий мамлакатлар ташқи сиёсат идораларининг расмий тавсияларида Ўзбекистон ҳақида нохолис ва эскирган маълумотлар берилаётганлиги ташвиш уйғотади, шу сабабли бу соҳада ижобий ўзгаришлар сезилмаяпти. Шу муносабат билан тегишли парламент сўровини юбориш зарурати юзага келди. Масала сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шунингдек, парламент аъзолари Ички ишлар вазирлиги академик лицейларида қонун ҳужжатлари ижроси ҳолати тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига парламент сўрови юбориш ҳақидаги масалани ҳам кўриб чиқдилар. Масала сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнгра сенаторлар фуқароларнинг кўчмас мулк объектларини давлат рўйхатидан ўтказиш, мулк ҳуқуқини расмийлаштириш ва уларни солиққа тортишга оид қонун ҳужжатлари ижроси ҳолати ва бу соҳадаги ҳуқуқни қўллаш амалиёти тўғрисидаги, қишлоқ хўжалигида меҳнатга оид муносабатларни тартибга солиш ҳамда мазкур соҳадаги норасмий бандлик масалалари юзасидан, мамлакатимиз имкониятлари чекланган ёшларининг таълим олиши учун яратилган шарт-шароитлар ҳақида, умумтаълим мактабларида дарсликларининг давлат таълим стандартлари талабларига мувофиқлиги тўғрисида аввал юборилган парламент сўровлари натижаларини кўриб чиқдилар.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан Сенатнинг тегишли қарорлари қабул қилинди.

Олий Мажлис Сенатининг йигирманчи ялпи мажлисида 18 та масала, шу жумладан, 7 та қонун кўриб чиқилди.

Сенаторлар томонидан маъқулланган Ўзбекистон Республикаси қонунлари жамиятнинг барча соҳаларида ҳуқуқий асосларни янада мустаҳкамланишини ва ислоҳотлар ҳамда ўзгаришларнинг изчил амалга оширилишини таъминлашга қаратилганлиги таъкидланди.

Шунинг билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг йигирманчи ялпи мажлиси ўз ишини якунлади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Ахборот хизмати.

ЎЗБЕКИСТОН – ҚОЗОҒИСТОН ҲУКУМАТЛАРАРО ҚЎШМА КОМИССИЯСИ МАЖЛИСИ

Тошкентда 21 июнь куни Ўзбекистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси ўртасида икки томонлама ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссиянинг ўн саккизинчи мажлиси бўлиб ўтди.

Тадбирда илк бор икки мамлакат ҳукуматлари раҳбарлари, тегишли вазирлик ва идоралар вакиллари Ўзбекистон ва Қозоғистон Президентларининг ташрифлари доирасида эришилган келишувлар ижросини ўз вақтида таъминлаш, савдо-иқтисодий, инвестициявий, транспорт, энергетика ва қишлоқ хўжалиги каби соҳалар бўйича ҳамкорликни янада кенгайтириш масалаларини муҳокама қилди.

Дастлаб Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулла Арипов ва Қозоғистон Республикаси Бош вазири Асқар Мамин ўртасида тор доирада учрашув бўлиб ўтди. Шундан сўнг икки мамлакат ҳукуматлари вакиллари иштирокида кенгайтирилган таркибда музокара бошланди.

Мажлисда Ўзбекистон — Қозоғистон муносабатлари кўплаб соҳаларда, жумладан, савдо-иқтисодий йўналишда жадал суръатларда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Кейинги йилларда иқтисодиётнинг етакчи соҳа ва тармоқларида жадаллашган алоқалар туфайли ўзаро савдо ҳажми 2018 йилда қарийб 50 фоиз ўсиб, 3 миллиард доллардан ошди. Икки давлат раҳбарлари томонидан 2020 йилда савдо-иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш ва ўзаро савдо ҳажмини 5 миллиард долларга етказиш вазифаси қўйилган. Бунинг учун мамлакатларимизда етарли салоҳият мавжуд.

Ўтган йили Чимкентда бўлиб ўтган Ўзбекистон — Қозоғистон биринчи ҳудудлараро форумида қиймати 320 миллион АҚШ долларидан зиёд миқдордаги шартномалар имзоланган, ҳудудлар ўртасида икки томонлама муносабатларни ривожлантириш бўйича 15 та келишувга эришилган эди.

Ўзбекистонда "Қозоғистон йили" доирасида шу йилнинг тўртинчи чорагида ўтадиган иккинчи ҳудудлараро форум минтақалар ўртасидаги шерикликни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Мажлисда ҳудудлараро ва чегаравий ҳамкорлик, божхона, энергетика, сувдан фойдаланиш, туризм ва ёшлар сиёсати каби соҳалар бўйича ўзаро алоқаларни ривожлантириш истиқболлари ҳам кўриб чиқилди. Транспорт-транзит, космик фаолият, соғлиқни сақлаш йўналишларида манфаатли ҳамкорликни кенгайтириш масалаларига эътибор қаратилди. Шунингдек, илмий-техникавий ва маданий-гуманитар ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди.

Тадбир сўнгида икки мамлакат вазирлик ва идоралари томонидан Марказий Осиё савдо-иқтисодий ҳамкорлиги халқаро марказини ташкил этиш, Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасида тезюрар поезд қатновини йўлга қўйиш, туризм, енгил саноат соҳалари бўйича ҳамкорликка доир меморандумлар ва бошқа шартномалар имзоланди.

М. ҲУСАНОВА,
ЎзА мухбири.

АСОСИЙ МАҚСАД — АҲОЛИ ТУРМУШ ДАРАЖАСИНИ ЯХШИЛАШДАН ИБОРАТ

Кеча Тошкент шаҳрида Олий Мажлис Сенатининг йигирманчи ялпи мажлиси бўлиб ўтди. Унда Президентимиз иштирок этиб, нутқ сўзлади. Давлатимиз раҳбари Олий Мажлис Сенати фаолиятини янада жонлантириш, сенаторларда ташаббускорликни ошириш, уларнинг мамлакатда кечаётган ислоҳотлар жараёнидаги иштирокини кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратди.

Ялпи мажлисда ташкилий масала кўрилди.

Сенаторлар томонидан юртимиз ижтимоий-сиёсий, социал-иқтисодий ҳаётини ислоҳ этиш, халқимизнинг турмуш даражасини янада яхшилаш, хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлашга қаратилган қатор янги қонунлар маъқулланди.

Мухбиримиз сенаторларнинг ялпи мажлис кун тартибига киритилган масалаларга доир фикр-мулоҳазалари билан қизиқди.

Парламентдаги мухбиримиз хабар қилади

Гулистон АННАҚЛИЧЕВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

— Сенатнинг йигирманчи ялпи мажлисида давлатимиз раҳбари юртимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёнида парламент юқори палатасининг тутган ўрни, халқимизнинг ҳаёт даражаси ва турмуш сифатини янада яхшилаш, Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини юксалтириш билан боғлиқ вазифаларни бажаришдаги аҳамияти нақадар муҳим эканини алоҳида таъкидлади.

Биз, сенаторлар нутқни тинглаш асносида фаолиятимизга нисбатан дахлдорлик туйғусини оширишимиз зарурлигини янада теранроқ ҳис этдик. Аслида ҳам биз халқ вакиллари сифатида Президентимиз томонидан имзоланаётган ҳар бир ҳужжатнинг жойлардаги самарали ижросини тўлиқ таъминлаш ҳамда уларни амалиётда муваффақиятли қўллаш учун камарбаста бўлишимиз керак.

Шу йўл билан ижро ҳокимияти органлари фаолияти устидан самарали парламент назоратини ўрнатиш, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари билан амалий ҳамкорликни йўлга қўйиб, айнан "пастдан" кўтариладиган муаммо ва масалаларга ечим топишимиз мумкин бўлади.

"Биз Сенат деганда, биринчи навбатда, миллий парламентимизнинг сиёсий, ҳуқуқий ва маданий салоҳиятини амалда намоён этадиган, халқ манфаатларининг чинакам ифодачиси ва ҳақиқий ҳимоячиси бўлган катта бир кучни тасаввур қиламиз", — деди Президентимиз ўз нутқида.

Бу юксак эътироф, айни чоғда зиммамизга улкан масъулият юклайди. Қачонки, халқимизнинг мушкулини осон қилиш, дардини эшитиш, давлат раҳбари томонидан олиб борилаётган ислоҳотларни уларга етказиш ва самарали ижросини таъминлашда фаол бўлсак, шунда бу ишончни оқлаган бўламиз.

Гулчеҳра РИХСИЕВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

— Ялпи мажлисда нутқ сўзлаган давлатимиз раҳбари хотин-қизлар учун муносиб иш ва турмуш шароитлари яратиш, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш, аёлларнинг социал-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий фаоллигини ошириш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратди.

Хусусан, жорий йил декабрда Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтадиган сайловларда меҳнаткаш ва оқила аёлларимиз қанчалик кўп сайланса, бундан давлатимиз ҳам, жамиятимиз ҳам фақат наф кўришини таъкидлади. Айниқса, Олий Мажлис Сенатида янги қўмита — Хотин-қизлар ва гендер тенглиги масалалари бўйича қўмита тузишни таклиф этгани мен каби бошқа сенатор опа-сингилларимнинг дилидаги гап бўлди.

Чунки аёллар, хотин-қизлар учун муносиб турмуш шароитини яратиш, бандлигини таъминлаш, улар учраётган муаммоларни ўрганиш бўйича юртимизда жуда катта ишлар олиб борилляпти. Ислоҳотларнинг йўналишлари ҳам, кўлами ҳам жуда кенг. Аммо бу жараёнларни, ислоҳотларнинг шиддати ва руҳиятини қабул қилинаётган қонунларга ҳам олиб кириш, бундан ташқари, амалдаги соҳага оид ҳужжатларнинг жойларда самарали ижроси устидан парламент назоратини ўрнатиш ишлари қай даражада ташкил этилган? Ана шу долзарб масалалар янги қўмитанинг асосий вазифасига айланади.

Президентимизнинг мазкур ташаббусларини бир овоздан қўллаб-қувватлаб, фаолиятимизни янада кучайтиришга, янги ташаббусларни илгари суришга ваъда берамиз.

Алишер КУРМАНОВ,
Олий Мажлис Сенатининг Халқаро муносабатлар, ташқи иқтисодий алоқалар, хорижий инвестициялар ва туризм масалалари қўмитаси раиси:

— Мажлисда сенаторлар томонидан "Туризм тўғрисида"ги қонун маъқулланди. Ушбу ҳужжат миллий туристик маҳсулотларни ички ва жаҳон бозорларида танитишга кўмаклашиш, саёҳат индустриясини ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш мақсадида ишлаб чиқилди.

Қонунда туризм соҳасига инвестицияларни жалб қилиш учун давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш, солиқ ва божхона имтиёзларини белгилаш, туристик зона ва туристик кластерларнинг ривожлантирилишини рағбатлантириш каби муҳим йўналишлар белгилаб берилди.

Ўз навбатида, Вазирлар Маҳкамаси ваколатларига ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлаш, давлат дастурларини ишлаб чиқиш ва уни рўёбга чиқаришни мувофиқлаштириш ҳамда туристик зоналар ҳамда туристик кластерларни ташкил этиш ва уларда туризм соҳаси субъектлари фаолиятини амалга ошириш тартибини белгилаш каби вазифалар киритилди.

Бундан ташқари, қонунда халқаро ва ички туризм шакллари ҳамда маданий-тарихий, зиёрат, экологик, маърифий, этнографик, гастрономик, ишбилармонлик, ижтимоий, спорт, тиббий, ёшлар туризми, агротуризм каби саёҳат турларининг ҳуқуқий асослари мустаҳкамланган. Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг туризм соҳаси тадбирларидаги иштироки механизмларининг белгиланиши эса жамоатчилик назоратини ўрнатиш, яъни бу борада таклифлар киритиш, давлат органлари ва ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш имконини беради.

Зайниддин НИЗОМХЎЖАЕВ,
Олий Мажлис Сенатининг Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари қўмитаси раиси:

— "Халқаро меҳнат ташкилотининг 1930 йилдаги Мажбурий меҳнат тўғрисидаги 29-сонли Конвенциясига Баённомани (Женева, 2014 йил 11 июнь) ратификация қилиш ҳақида"ги Қонун билан Халқаро меҳнат ташкилотининг 1930 йилдаги Мажбурий меҳнат тўғрисидаги 29-сонли Конвенциясига Баённомани ратификация қилиш назарда тутилмоқда. У 2014 йил 11 июнь куни Женева шаҳрида қабул қилинган.

Ҳозирги вақтда Баённомани 30 та давлат, шу жумладан, Буюк Британия, Норвегия, Финляндия, Франция, Чехия, Испания, Нидерландия, Исроил ва Россия Федерацияси ҳамда бошқа давлатлар ратификация қилган.

Ҳужжат кенг қамровли хусусиятга эга бўлиб, давлатлар олдига мажбурий меҳнатни бартараф этишга қаратилган бир қатор чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш мажбуриятини юклайди. Жумладан, давлат сектори ва хусусий секторнинг мажбурий меҳнат хавфларининг олдини олишга қаратилган фаол саъй-ҳаракатларида уларни қўллаб-қувватлаш назарда тутиляпти. Мажбурий меҳнат хавфини оширадиган сабаблар ва омилларни аниқлаш, бунинг учун иш берувчиларни ўқитиш ҳамда хабардор қилиш тартиби белгиланмоқда.

Баённома ратификация қилиниши мажбурий меҳнатга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳуқуқий базани мустаҳкамлаш, Халқаро меҳнат ташкилоти билан муносабатларда Ўзбекистоннинг ижобий имижини шакллантиришга ва халқаро ҳуқуқни муҳофаза қилиш ташкилотлари билан ўзаро муносабатларни амалий жиҳатдан мустаҳкамлашга кўмаклашади.

Мунисхон КАРИМОВА
ёзиб олди.

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ

2019/2020 ўқув йили учун бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича абитуриентларни ўқишга таклиф этади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти аграр ҳамда сув хўжалиги соҳасида замонавий қишлоқ хўжалиги ва мелиоратив техника, машина ҳамда механизмлар, сув тежовчи технологияларни кенг қўллаш ва жорий этиш бўйича стратегик вазифаларни ечишга қодир, қишлоқ ҳамда сув хўжалиги соҳасига юқори малакали, юксак савияли, рақобатбардош муҳандис-техник кадрларни тайёрлайди.

Ер ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, замонавий техника ҳамда технологияларни жорий этиш ҳисобига қишлоқ хўжалигини механизациялаш даражасини ошириш, суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга оид илмий-техник вазифаларни ҳал этишга йўналтирилган амалий ва инновацион илмий изланишлар ҳамда ишланмаларни олиб бориш, талабаларнинг ишлаб чиқариш амалиётини ташкил этиш ва битирувчиларни ишга жойлаштиришда тармоқ корхоналари билан ҳамкорлик қилади.

Мазкур соҳага Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, унинг Бухоро ҳамда Қарши филиаллари малакали кадрлар тайёрлаб беради.

Ҳозирги кунда институтнинг 5 та ўқув ва 2 та лаборатория биноси ҳамда 3 та талабалар тураржойи ва ахборот-ресурс маркази тўлиқ таъмирдан чиқарилган, шу билан биргаликда, талабалар учун янги ошхона қурилган.

Бугунги кунда институтда 7 та факультет мавжуд бўлиб, талабалар 22 та бакалавриат таълим йўналиши, 21 магистратура мутахассислиги бўйича ҳамда Голландиянинг Вагининген университети, АҚШнинг Мичиган, Оклахома, Миссисипи университетлари, Словакиянинг Нитра қишлоқ хўжалиги университети билан ҳамкорликдаги қўшма таълим дастурлари асосида икки томонлама диплом бериш келишуви бўйича магистрлар тайёрламоқда. Хусусан, гидромелиорация, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, гидротехника қурилиши, гидромелиоратив ишларни механизациялаш, қишлоқ ва сув хўжалиги энергия таъминоти, ер ресурсларини бошқариш, сув хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш факультетлари шулар жумласидандир. Бундан ташқари, институт қошида Ҳарбий кафедра фаолият кўрсатмоқда. Талабалар бир вақтнинг ўзида мазкур кафедрада таҳсил олиш имкониятига эга.

Факультетлар қошида жами 37 та кафедра бўлиб, 385 нафар профессор-ўқитувчидан 51 нафари фан доктори ва профессор, 158 нафари фан номзоди ҳамда доцент, шунингдек, 176 нафар катта ўқитувчи ва ассистент фаолият кўрсатмоқда.

Шу билан бирга, институтнинг ахборот-ресурс марказида турли форматдаги электрон ресурслар тўпланган. У ерда бадиий адабиётлар, диссертациялар ҳамда институт профессор-ўқитувчилари томонидан яратилган барча фан бўйича ўқув материалларининг алоҳида электрон базаси мавжуд. АРМда умумий фонди 625 000 дан ортиқ нусхада адабиётлар бор бўлиб, унинг 252,344 нусхаси дарслик ва ўқув қўлланмалардир.

Институтда 1 205 та компьютер мавжуд бўлиб, профессор-ўқитувчилар ҳамда талабалар фойдаланиши учун 18 та компьютер синфи интернет ва локал тармоқларга уланган.

Ҳурматли абитуриентлар!

Сизларни мамлакатимизнинг қишлоқ ва сув хўжалиги, ер ҳамда сув ресурсларидан самарали фойдаланишни бошқариш соҳасида олиб борилаётган ислоҳотларни изчил давом эттириш ва ривожлантириш учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар этиб тайёрлаш мақсадида Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтига ҳамда унинг Бухоро ва Қарши филиалларига ўқишга таклиф қиламиз.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтининг 2019/2020 ўқув йилида КУНДУЗГИ ТАЪЛИМДА бакалаврлар тайёрлаш юзасидан қабул кўрсаткичларининг таълим йўналишлари ва ўқитиш тиллари бўйича тақсимланиши

№*	Шифр	Таълим йўналишлари	Жами	Давлат грантлари асосида			Тўлов-контракт асосида		
				Жами	шу жумладан: ўзбек	шу жумладан: рус**	Жами	шу жумладан: ўзбек	шу жумладан: рус
		ОТМ бўйича жами:	**1 125**	**330**	**277**	**53**	**795**	**662**	**133**
	шу жумладан, таълим йўналишлари бўйича								
1.	5141700	Дарё ва сув омборлари гидрологияси	25	5	5		20	20	
2.	5230100	Иқтисодиёт (сув хўжалигида)	25	5	4	1	20	15	5
3.	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (сув хўжалигида)	25	10	7	3	15	8	7
4.	5233000	Сув хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш	50	15	10	5	35	25	10
5.	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (сув хўжалигида)	60	15	12	3	45	28	17
6.	5313200	Техника ва технологияларнинг техник экспертизаси ва маркетинги (сув хўжалигида)	40	10	10		30	30	
7.	5313400	Геодезия ва геоинформатика	50	15	12	3	35	28	7
8.	5340700	Гидротехника қурилиши (сув хўжалигида)	50	15	12	3	35	23	12
9.	5410700	Ер кадастри ва ердан фойдаланиш	90	20	15	5	70	60	10
10.	5430100	Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш	120	30	25	5	90	80	10
11.	5430300	Қишлоқ ва сув хўжалигида техник сервис	50	10	10		40	40	
12.	5430400	Қишлоқ хўжалигида инновацион техника ва технологияларни қўллаш	25	10	10		15	15	
13.	5430500	Қишлоқ ва сув хўжалигида энергия таъминоти	50	15	10	5	35	25	10
14.	5450200	Сув хўжалиги ва мелиорация	120	30	25	5	90	75	15
15.	5450300	Сув хўжалиги ва мелиорация ишларини механизациялаштириш	100	40	35	5	60	50	10
16.	5450400	Гидротехника иншоотлари ва насос станцияларидан фойдаланиш	70	25	20	5	45	35	10
17.	5450500	Мелиоратив гидрогеология	25	5	5		20	20	
18.	5450600	Ирригация тизимларида гидроэнергетика объектлари	50	15	10	5	35	25	10
19.	5450700	Сув таъминоти муҳандислик тизимлари	25	10	10		15	15	
20.	5450800	Сув хўжалигида инновацион технологиялар ва улардан фойдаланиш	25	10	10		15	15	
21.	5630200	Сув хўжалигида экология хавфсизлиги	25	10	10		15	15	
22.	5640200	Меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги	25	10	10		15	15	

Изоҳ: * Таълим йўналишлари кетма-кетлиги Президент қарорида белгиланганидек тартибда бўлиши лозим.
** Бошқа тиллар бўйича кўрсаткичлар қўшимча устунда кўрсатилсин

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтининг 2019/2020 ўқув йилида магистрлар тайёрлаш юзасидан қабул кўрсаткичларининг мутахассисликлар ва ўқитиш тиллари бўйича тақсимланиши

№*	Шифр	Мутахассисликлар	Жами	Давлат грантлари асосида			Тўлов-контракт асосида		
				Жами	шу жумладан: ўзбек	шу жумладан: рус**	Жами	шу жумладан: ўзбек	шу жумладан: рус
		ОТМ бўйича жами:	**126**	**115**	**82**	**33**	**11**	**6**	**5**
	шу жумладан, мутахассисликлар бўйича								
1.	5А230201	Менежмент (сув хўжалигида)	4	2	1	1	2	1	1
2.	5А230401	Маркетинг (сув хўжалигида)	4	2	1	1	2	1	1
3.	5А233001	Сув хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш	4	2	1	1	2	1	1
4.	5А310201	Электр таъминоти (сув хўжалигида)	4	4	3	1			
5.	5А311001	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш (сув хўжалигида)	6	6	4	2			
6.	5А313401	Геодезия ва геоинформатика	8	8	8				
7.	5А340701	Гидротехника иншоотлари (сув хўжалигида)	6	6	4	2			
8.	5А410701	Ер ресурсларидан фойдаланиш ва бошқариш	8	8	6	2			
9.	5А430101	Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш (тармоқлар бўйича)	8	8	6	2			
10.	5А430501	Қишлоқ ва сув хўжалигида энергия таъминоти	6	6	5	1			
11.	5А430502	Сув хўжалигида Smart (интеллектуал) ўлчаш тизимлари ва асбоблари	6	6	4	2			
12.	5А450101	ГЭС қурилиши ва улардан фойдаланиш	6	6	4	2			
13.	5А450202	Мелиорация ва суғорма деҳқончилик	8	8	6	2			
14.	5А450205	Гидромелиорация тизимларидан фойдаланиш	6	6	5	1			
15.	5А450206	Сувтежамкор суғориш технологиялари	6	6	4	2			
16.	5А450207	Сув ресурсларидан мукаммал фойдаланиш ва бошқариш	6	6	4	2			
17.	5А450301	Гидромелиорация ишларини механизациялаштириш	8	8	6	2			
18.	5А450401	Гидротехника иншоотларидан фойдаланиш, уларнинг ишончлилиги ва хавфсизлиги	6	6	4	2			
19.	5А450402	Насос станцияларидан фойдаланиш ва қурилмаларидан фойдаланиш ва ташхиси	6	6	4	2			
20.	5А630101	Атроф-муҳит муҳофазаси (Халқаро ер ва сув ресурсларини бошқариш)	2	1		1	1	1	
21.	5А630101	Атроф-муҳит муҳофазаси (геоахборот тизимлари)	2	1	1		1		1
22.	5А630101	Атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ ва сув хўжалигида)	2	1		1	1	1	
23.	5А630201	Сув хўжалигида экология хавфсизлиги	4	2	1	1	2	1	1

Изоҳ: * Мутахассисликлар кетма-кетлиги Президент қарорида белгиланганидек тартибда бўлиши лозим.
** Бошқа тиллар бўйича кўрсаткичлар қўшимча устунда кўрсатилсин.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтининг 2019/2020 ўқув йилида СИРТҚИ ТАЪЛИМДА бакалаврлар тайёрлаш юзасидан қабул кўрсаткичларининг таълим йўналишлари ва ўқитиш тиллари бўйича тақсимланиши

№*	Шифр	Таълим йўналишлари	Жами	Давлат грантлари асосида			Тўлов-контракт асосида		
				Жами	шу жумладан: ўзбек	шу жумладан: рус**	Жами	шу жумладан: ўзбек	шу жумладан: рус
		ОТМ бўйича жами:	**320**				**320**	**288**	**32**
	шу жумладан, таълим йўналишлари бўйича								
1.	5230200	Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	20				20	20	
2.	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)	25				25	15	10
3.	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (тармоқлар бўйича)	25				25	25	
4.	5340700	Гидротехника қурилиши (турлари бўйича)	25				25	25	
5.	5410700	Ер кадастри ва ердан фойдаланиш	25				25	15	10
6.	5430100	Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш	50				50	50	
7.	5430500	Қишлоқ ва сув хўжалигида энергия таъминоти	25				25	25	
8.	5450200	Сув хўжалиги ва мелиорация	50				50	44	6
9.	5450300	Сув хўжалиги ва мелиорация ишларини механизациялаштириш	25				25	25	
10.	5450400	Гидротехника иншоотлари ва насос станцияларидан фойдаланиш	25				25	19	6
11.	5450600	Ирригация тизимларида гидроэнергетика объектлари	25				25	25	

Изоҳ: * Таълим йўналишлари кетма-кетлиги Президент қарорида белгиланганидек тартибда бўлиши лозим.
** Бошқа тиллар бўйича кўрсаткичлар қўшимча устунда кўрсатилсин

485Б/336

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ПРОКУРАТУРАСИ ҲУЗУРИДАГИ

МАЖБУРИЙ ИЖРО БЮРОСИНИНГ «ЭЛЕКТРОН ОНЛАЙН-АУКЦИОНЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ МАРКАЗИ» ДУК

онлайн-аукцион савдосига таклиф қилади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг «Республика инкассация хизмати» давлат унитар корхонасининг Андижон вилояти бошқармаси билан 2018 йил 30 ноябрда тузилган 259/2018-11-сонли шартномага асосан **https://www.e-auksion.uz** электрон манзилидаги электрон савдо майдончасида **2019 йил 24 июль** куни ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига «Республика инкассация хизмати» ДУК Андижон вилояти бошқармасининг қуйидаги автотранспорт воситалари сотувга қўйилган:

Т/р	Автотранспорт русуми	Ишлаб чиқарилган йили	Давлат рақами	Бошланғич баҳоси	Лот рақами
1.	«УАЗ 396004»	1991	60 465 BAA	8 521 000	0083412
2.	«УАЗ 31514-010»	1996	60 392 UAA	5 861 000	0083411
3.	«УАЗ 31514»	1996	60 441 BAA	7 047 000	0083413
4.	«УАЗ 31514»	1997	60 449 BAA	5 594 000	0083414
5.	«УАЗ-31514»	2001	60 438 BAA	7 106 000	0083417
6.	«УАЗ 31514»	2001	60 459 BAA	10 894 000	0083416
7.	«УАЗ 39091»	2001	60 424 BAA	4 194 000	0083415
8.	«УАЗ 315142-017»	2003	60 409 BAA	7 176 000	0083418
9.	«DAMAS»	1997	60 447 BAA	13 954 000	0083409
10.	«ВАЗ 212130»	1995	60 405 BAA	10 831 000	0083408
11.	«ГАЗ-31029»	1996	60 109 GAA	9 280 000	0083407
12.	«Prince»	1996	60 504 GAA	16 593 000	0083410
13.	«Volkswagen»	1997	60 429 BAA	13 637 000	0083419

Автотранспортлар сақланаётган манзил:
Андижон вилояти, Андижон шаҳри, Алишер Навоий кўчаси, 17-уй. Телефон 97-582-57-76.

Талабгорлар диққатига!

Аукцион савдосида иштирок этиш — **«E-IJRO AUKSION»** ягона электрон савдо майдончаси ахборот тизимида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтиш йўли билан амалга оширилади.

486Ж/333

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 656. 57 463 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ISSN 2010-8788

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — З. Худойшукуров.
Навбатчи — М. Каримова.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎзА якуни — 00.45 Топширилди — 02.10 1 2 3 4 5 6